

Прогул як поважна причина припинення трудових відносин

Що можна вважати прогулом?

Кодекс законів про працю України не дає чіткого визначення такого поняття, тому звернімося до постанови Пленуму Верховного Суду України «Про практику розгляду судами трудових спорів» від 6 листопада 1992 р. № 9. Отже, **прогул** це відсутність працівника на роботі як **протягом усього робочого дня**, так і **більше трьох годин безперервно** або **сумарно** протягом робочого дня без поважних причин

При чому, не є прогулом відсутність працівника на робочому місці в той час, коли він був присутній на підприємстві. Тобто, якщо працівник не залишив місця розташування підприємства, його не може бути звільнено за прогул. Але потрібно враховувати, що в такому випадку роботодавець може виписати догану співробітнику шляхом видачі відповідного наказу. Якщо таких наказів буде 3 та більше, то роботодавець отримує право на звільнення не за прогули, а по іншій вагомій причині – за систематичне невиконання трудових обов'язків.

В яких випадках відсутність працівника на роботі не вважається прогулом?

Законодавство про працю не містить переліку причин відсутності працівника на роботі, які треба вважати поважними. Тож, *поважними варто визнавати такі причини, що виключають вину працівника*. З огляду на судову практику до таких причин можна віднести: стихійні лиха (наприклад, пожежу, повінь); аварії або простій на транспорті; виконання громадянського обов'язку (надання допомоги особам потерпілим від нещасного випадку, порятунок державного або приватного майна при пожежі, стихійному лиху); догляд за захворілим знезацька членом родини; відсутність на роботі з дозволу безпосереднього керівника; відсутність за станом здоров'я. *Карантин або ускладнення в користуванні громадським транспортом чи загалом неможливість ним користуватися у зв'язку з карантинном, безперечно, є поважними причинами*.

Про те, що вас не буде на роботі слід повідомити роботодавця заздалегідь і письмово, якщо є така можливість. Обов'язково потрібно зберігати документи, які підтверджують поважні причини відсутності, наприклад, медичні довідки.

Як проводиться звільнення за прогул без поважних причин?

При звільненні за прогул без поважних причин видається наказ, копія якого видається працівнику під підпис. Для того, щоб скласти наказ про звільнення, роботодавець повинен зафіксувати відсутність співробітника на роботі. Це може бути акт, складений комісією, до якої входять інші працівники, (наприклад бухгалтер, начальник відділу тощо), або службова записка безпосереднього керівника відсутнього працівника. Крім того, відсутність працівника слід зафіксувати у таблиці обліку робочого часу - ставиться літерний код «НЗ» (нез'явлення з нез'ясованих причин).

Обов'язково необхідно з'ясувати причини відсутності працівника на роботі. Для цього варто провести службове розслідування, під час якого робляться спроби зв'язатися з працівником, його родичами. Такі дії оформлюються відповідними актами. Також сам працівник має надати письмові пояснення про причини невиходу на роботу.

Важливо! Звільнити за прогул можна протягом одного місяця з дня його виявлення, але не пізніше 6 місяців з дня скоєння такої провини.

Який порядок оскарження звільнення за прогул?

Якщо Ви не згодні із звільненням за прогул без поважних причин, такий наказ можна оскаржити в судовому порядку. Відповідний позов подається протягом **одного місяця** з моменту, коли вам було вручено наказ про звільнення чи трудова книжка. Подати позов можна як за місцем проживання (прописки) так і за місцем знаходження підприємства.

Зверніть увагу, що в цьому випадку судовий збір не сплачується.

Для отримання більш детальної інформації та юридичної допомоги звертайтеся до:

Роздільнянського місцевого центру з надання БВПД за адресою: м. Роздільна, вул. Незалежності, 2; тел.: (04853) 50 366; (04853) 50 443

ї Великомихайлівського бюро правової допомоги за адресою: смт. Велика Михайлівка, вул. Пушкіна, 2; тел.: (04859) 40 300;

ї Захарівського бюро правової допомоги за адресою: смт. Захарівка, вул. 1-го Травня, 49; тел.: (04860) 94 430;

ї Іванівського бюро правової допомоги за адресою: смт. Іванівка, вул. Центральна, 93; тел.: (04854) 2 00 55

Також знайти відповідь на юридичне запитання можна у правничій вікіпедії **WikiLegalAid** <https://wiki.legalaid.gov.ua/> або зателефонувавши на єдиний номер системи безоплатної правової допомоги **0800 213 103**

Оксана Яременко

головний спеціаліст

Іванівського бюро правової допомоги